

ZN preprečili Mobutu aretacijo — Lumumba

Mobutu, poveljnik domačega vojaštva, je protestiral pri poveljstvu ZN, da se "vmešava" v notranje zadeve Konga.

LEOPOLDVILLE, Kongo. — Izgleda, da se je polk. Josephu Mobutu posrečilo dobiti nadzorstvo nad oboroženimi silami prestolnice. V dogovoru s predsednikom vlade Kasavubujem je imenoval kolegij visokih komisarjev, ki bodo upravljali deželo, dokler ta ne dobi nove zakonite vlade. Kolegij sestavljajo sami mladi ljudje. Nekateri od njih niso še niti končali svojih visokošolskih študij. Na njegovem čelu je J. Bomboko, nekdanji Lumumbov zunanji minister.

Lumumba se še vedno upira novi oblasti. Tako ga je hotel Mobutu dati aretirati, kar pa so preprečile ganske čete v okviru ZN, ki čuvajo njegovo hišo.

Nova vlada je začela preiskavo zaradi pobojev, požigov in umorov v državljanski vojni, ki jo je začel Lumumba v pokrajini Kasai in Katangi.

Beograd bi rad dobil bo'j "privlačne" filme

WASHINGTON, D. C. — Tekom razgovorov o kulturni izmenjavi med ZDA in Jugoslavijo so zastopniki Jugoslavije predložili deset hollywoodskih filmov, ki so značilni po poudarjanju spolnosti in izpostavljanju zločinov, za predvajanja v Jugoslaviji. Svoj predlog so podprli s trditvijo, da "hočejo filme, ki prinašajo denar, ne pa take ki prinašajo poslanstva."

Zastopniki Združenih držav so prošnjo zastopnikov rdeče Jugoslavije vpljudno odklonili. Nemara so spoznali, da bi taki ameriški filmi v Jugoslaviji ne delali Ameriki prevelike časti.

Za Nikito sta Nixon in Kennedy — lakaja

NEW YORK, N. Y. — Nikita Hruščev je ob priložnosti odprtega madžarske razstave v Moskvi dejal, da sta zanj tako Nixon kot Kennedy navadna (kapitalistična) lakaja, torej človeka, ki se z njima ne izplača razgovarjati.

V političnih in diplomatskih krogih tod razmišljajo, če ne bo skušal Hruščev sedaj spremeniti svojega mnenja in poskušati s katerim od obeh ali pa celo z obojema priti v razgovor.

Rekordni vpis v volivne imenike v okraju Cuyahoga

CLEVELAND, O. — V torek, ko so bila volišča ves dan odprta, za vpisovanje v volivne imenike, se je v celem okraju vpisalo preko 130.000 volivnih upravičencev, kar predstavlja nov rekord za okraj.

Do 28. septembra se je moglo vpisati v volivni imenik le še v glavnem uradu na 623 St. Clair Ave.

Vremenski
prerok
pravi:

Delno oblačno in toplo. Na noč verjetnost dežja. Najvišja temperatura 78.

Novi grobovi

Teresa Michelle Blazetic V bolnišnici je umrla po treh tednih bolezni 20 mesecev stara Teresa Michelle Blazetic z 265 Traymore Blvd., Eastlake, Ohio. Tukaj zapušča starše Geralda in Dolores, roj. Petro, brata Michaela in Davida, staro mater Mary Peterson (poprej Blazetic) in stare starše Michaela in Sylvio Petro ter več drugih sorodnikov. Pogreb bo v soboto zjutraj ob 9:30 iz Jos. Zele in Sinovi pogreb. zavoda na 458 E. 152 St. v cerkev Brezmadežnega Spočetja v Willoughby, Ohio, ob 10:30, nato na All Souls pokopališče v Chardon, Ohio. Na mrtvaškem odru bo noč od 7. do 10. in jutri od 2. do 10. ure.

Mary Zdolsek

V maju je šla na obisk v rojstni kraj Ribnico Mary Zdolsek (poprej Glicker), roj. Gelze. Tam je pred par tedni zbolela. Sin William je šel tja ter se vrnil z njo z letalom v soboto zvečer. Bila je prepeljana v University bolnico, kjer je večeraj umrla. Stanovala je na 1152 E. 168 St. Bila je vdova, soprog Martin je umrl leta 1959. Zapušča otroke: Edwarda, Williama, Franka Glicker, Mildred Zifko in Martina Zdolsek, 9 vnukov, 2 pravnuka in druge sorodnike. Brat Louis Gelze je umrl pred več leti. Rojena je bila v Ribnici, kjer zapušča sestro Anico Arko in Jožefo Mlakar in druge sorodnike. V Ameriki je bila 42 let. Bila je članica društva Slovenske Sokolice št. 442 SN-PJ, Progressivne Slovenke št. 1 in Podružnice št. 41 SZZ. Pogreb bo v soboto zjutraj ob 9:45 iz Jos. Zele in Sinovi pogreb. zavoda na 458 E. 152 St. v cerkev Marije Vnebovzete ob 10:30, nato na Kalvarijo. Na mrtvaški oder bo položena noč od sedmih.

Marko Varat

V torek je preminul v Domu sestra ubogih 73 let stari Marko Varat s 14520. Bil je samec. Do upokojitve je delal 35 let pri N.Y. Central žel. družbi. Rojen je bil v Jugoslaviji, od koder je prišel v Ameriko pred 45 leti. Pogreb bo jutri zj. ob desetih iz M. Svetek pogreb. zavoda na E. 152 St. na Highland pokopališču.

Kako dolgo bo ostal Hruščev v Ameriki?

Ko so ga vprašali časnikiarji, je odgovoril, da "kaka dva tedna po končanem zasedanju" — torej do konca leta.

NEW YORK, N. Y. — V diplomatskih krogih ugibljejo, kako dolgo bo Nikita Hruščev ostal v New Yorku in kaj vse ima v načrtu doseči. Prvotno so računali, da bo ostal dva, kvečjemu tri tedne. Časnikarji je na vprašanje, kako dolgo misli ostati v New Yorku, dejal, da "kaka dva tedna po koncu zasedanja" glavne skupščine Združenih narodov. Ta zaseda običajno najmanj do Božiča, včasih pa še po Novem letu.

Besed Hruščeva ni nihče jemal resno, ker je komaj možno verjeti, da bi imel toliko časa na razpolago. V tej zvezi je vendar zanimiva pripomba sovjetskega zastopnika pri Združenih narodih Valerijana Zorina, da se Hruščevu ne mudi domov in da prav lahko ostane v New Yorku štiri, pet, šest ali celo več tednov.

Naši socijalisti zakasnili volivni vlak

NEW YORK, N. Y. — Ameriška socijalistična stranka je začela izdajati svoje glasilo "New America." Upa, da ga bo lahko izdajala vsakih 14 dni. V uvodniku prve številke pravi, da socijalisti želijo pravo "drugo stranko," ki naj bi združila delavce, liberalce in črnce.

Sedanji demokratski stranki ne priznajo, da bi bila prava druga stranka, ker ima na jugu preveč reakcionarcev v svojih vrstah. Strankin predsednik in večkratni socijalistični kandidat za predsednika Thomas pove v enem članku tudi svoje misli o sedanjih volitvah. Pravi, da sta oba sedanja kandidata navadna "oportunisti" in da je med njima več sličnosti kot razlik. Kennedy se mu zdi nekoliko boljši, ker ima okoli sebe boljše svetovalce kot Nixon.

Stroj mesto rok

Steklo so izdelovali z rokami nad pet tisoč let, dokler ga niso začeli v prvem desetletju našega stoletja izdelovati s stroji.

Ki'ajski komunisti so proti kontroli rojstev

HONG KONG. — Komunistična Kitajska je zavrgla misel, da bi bila prenaseljenost nevarna zanjo. To je bilo objavljeno v glavnem partijskem glasilu. Tam pravijo tovariši, da je strah pred prenaseljenostjo nepotreben, kajti na zemlji je zaenkrat obdelano komaj 25% vse plodne površine.

Celo na Kitajskem je obdelano samo 266 milijonov akrov, dočim čaka na obdelovanje še 166 milijonov akrov.

Proizvodnja deželnih pridelkov narašča na Kitajskem 10% letno, prebivalstvo pa samo 2%. Ne samo Kitajska, ampak ves svet bo lahko prehranil vsak prihratek na prebivalstvu, seveda samo pod pogojem, da komunisti povsod prevzamejo oblast. Kapitalisti za tak posel niso sposobni, ker gledajo samo na svoj dobiček, za ljudski blagor jim pa ni mar.

Kitajski rdečkarji kljub naglemu naraščanju prebivalstva in prenaseljenosti niso glede priprave tako v skrbeh kot nekateri v naši deželi, kjer z živčevjem ne vemo kam.

Italijo so tudi letos uničile običajne jesenske poplave

RIM, Italija. — Italija je doživela tudi letos običajne jesenske poplave, le da so bile letos hujše, kot druga leta, najbolj se veda v krajih severno od Rima. Našteli so že 22 smrtnih žrtev. Mnogi kraji severne Italije so že teden dni pod vodo. Na nesrečo so se velikemu deževju pridružili še veliki viharji. Trajalo bo precej časa, predno bodo mogli ugotoviti vso škodo, ki gre v milijone lir.

Vid se ji je povrnil po 40 letih

MELBOURNE, Avstr. — Ga. Olga Hopgop, ki je bila 40 let slepa, je nenadno spregledala in zaklicala sinu, ki je bil na dvorišču, da ga vidi. Zadnjič ga je videla, ko mu je bilo 14 let.

Žena je spregledala sama od sebe brez znanega vzroka. Zdravniki slučaj preiskujejo.

EISENHOWER BO SPREJEL MED DRUGIMI TUDI TITA

Predsednik Eisenhower je prišel danes zjutraj v New York, kjer bo ob enajstih dopoldne govoril v glavni skupščini Združenih narodov. Kasneje bo sprejel predstavnikov 14 novih članic ZN, vodnike držav Latinske Amerike razen Castra in Trujilla, nato pa vodnike Nepala, Libanona in Gane ter Josipa Broza-Tita.

NEW YORK, N. Y. — Predsednik ZDA Eisenhower bo danes ob enajstih dopoldne govoril pred glavno skupščino Združenih narodov o razorožitvi in gospodarski pomoči nerazvitim državam. Pozval bo komunistični blok k obnovi razgovorov o razorožitvi, ki jih je ta pretrgal preteklo poletje v Ženevi. Po nastopu v Združenih narodih se bo predsednik Združenih držav sestal s predstavniki 14 novih članic ZN, 13 afriških in Cipra s predstavniki Latinske Amerike razen Kube in Dominikanske republike, s Titom iz Jugoslavije ter z vodniki Nepala, Libanona in Gane.

Predsednik Eisenhower bo priletel v New York predvidoma ob 8:10 na letališče Idlewild. Od tam se bo takoj podal v hotel Waldorf-Astoria, kjer bo ostal do 10:30, ko pojde v palačo Združenih narodov govoriti pred glavno skupščino. Po govoru se bo vrnil v hotel, kjer bo imel mal ojed z vodniki držav Latinske Amerike, toda brez Castra in Trujilla. Popoldne se bo sestal z vodniki novih članic ZN, z jugoslovanskim Titom, predsednikom Gane v Afriki Nkrumahom, s predsednikom vlade Libanona in Nepala ter nemara še z nekaterimi drugimi. V Washington se bo vrnil šele jutri.

Razgovor predsednika Eisenhowerja s Titom je uredil pomožni državni tajnik za Evropo Foy Kohler večeraj popoldne. Sestanek se bo vršil danes popoldne ob petih v Eisenhowerjevih prostorih hotela Waldorf-Astoria. Pred Titom bo Eisenhower sprejel predstavnike vlade Gane, Nepala in Libanona.

Govor v ZN

Pred Eisenhowerjem bo govoril glavni skupščini ZN predstavnik Braziliije. Eisenhower bo v svojem govoru poudarjal potrebo po razorožitvi ob mednarodnem nadzorstvu in predložil obnovo prekinjenih razgovorov. Predložil bo zavarovanje pred nenadnimi vojaškimi napadi, ki naj bi svet uveljavil.

mero varnosti, in se zavzel za gospodarsko pomoč nerazvitim deželam.

Za predsednikom ZDA bo govoril Tito, ki bo baje pokazal na nevarnost oboroževanja Zah. Nemčije in potrebo ureditve vprašanja Zah. Berlina. Trdijo, da bo v obeh vprašanjih zastopal sovjetsko stališče. Za Titom bo govoril predstavnik Japonske.

Danes popoldne se bo začela nemara tudi debata o sprejemu rdeče Kitajske v Združene narode namesto Čangkajškove nacionalne Kitajske.

Kitajski grozi glad!

"Slava tistim, ki jedo manj, kot jim gre!" Taki napisi krase obednice komun na Kitajskem.

NEW DELHI, Ind. — Skrbni in silno pazljivi indijski poročevalci in opazovalci so razočarani in nejevoljni nad razvojem razmer na Kitajskem. Skrbno so zasledovali kitajske napore za napredek dežele, za naglo industrializacijo in primerno prekrbo za živili na temelju modernejšje obdelave zemlje. Sedaj so nenadno postali priče, da z ljudskimi množicami, ki se jih kaže ne k napornemu delu za uresničevanje obsežnih načrtov, ni mogoče vedno uspeti.

Kitajske napovedi o "skoku naprej," ki naj bi Kitajsko v kratki dobi nekaj let pretvoril iz zaostale agrarne v moderno, napredno industrijsko državo, so ostale napovedi, pri tem pa se dežela pripravljala na hudo lakoto. Oblasti so zaprele industrijska podjetja in poglale na milijone ljudi, ki so jih preje prijavile v mesta in industrijo, nazaj na deželo, da pomagajo pridelovati živež. Pri tem svare očitno pred lakoto prihodnjega pomlad. Po skupnih obednicah visje napisi z besedilom "Čast onim, ki jedo manj, kot je določeno!"

Kitajske komunistične oblasti so spoznale, da pridelek ni odvisen samo od naporov ljudskih množic, ampak tudi od naravnih sil, ki niso pod njihovim nadzorstvom. Te so pritisnile letos proti pričakovanju hudo in spravile Kitajsko v nevarnost resne lakote.

Nehvaležnost

Mehiški advokat Roberts je s svojo zgovornostjo dosegel, da je sodišče oprostilo njegovega klijenta obtožbe, da je ponarejal čerke. Nekaj dni potem pa je advokat prijavil svojega klijenta, ker mu je plačal honorar prav tako s ponarejenim čekom.

Iz Clevelanda in okolice

Pogrebna sv. maša—

V soboto ob 7:30 bo v cerkvi Marije Vnebovzete pogreb. sv. maša za pok. Josephine Spiler, ki je na obisku v Ljubljani nedavno umrla in bila tam tudi pokopana.

Seja—

V nedeljo ob dveh pop. bo v Slov. domu na Holmes Ave. seja Podr. št. 3 SMZ.

Zadušnica—

V nedeljo ob osmih bo v cerkvi sv. Vida sv. maša za pok. Franka Kosmerl ob 4. obletnici smrti.

Jutri ob 6:45 bo v cerkvi sv. Pavla na E. 40 St. sv. maša za pok. Franka Strumbel ob 30. obletnici smrti.

V bolnišnici—

V St. Alexis bolnišnici je John Krnc z 1059 Addison Rd. Obiski so dovoljeni.

Preko morja—

Karl Bogina in Anton Zeleznik iz Clevelanda potujeta v Evropo. Iz Slovenije pride za stalno v ZDA k svojemu očetu Jožetu Klunu hčerka Marija Klun. Vsem je vse potrebno za pot uredila pot. pis. Bled Travel.

Vaja—

Pevski zbor Korotan ima v nedeljo ob 1:20 vajo za moški zbor, ob 1:45 pa za ženske.

Zalostna vest—

John Rutar z 1171 Norwood Rd. je dobil sporočilo, da mu je v Krnu pri Tolminu umrl 77 let stari brat Anton Rutar.

Zahvala za obiske—

Mrs. Jennie Rutar z 1171 Norwood se zahvaljuje za obiske in pozdrave tekom svoje bolezni. Je še vedno pod zdravniško oskrbo.

— Massachusetts ima okoli 300 milj dolgo morsko obalo.

Zadnje vesti

LONDON, Vel. Brit. — Koncem tedna bo prišel na zasedanje ZN v New York predsednik britanske vlade Macmillan, s katerim je dejal Hruščev, da bi se rad srečal. Tako bo od velikih štirih ostal doma edino — De Gaulle.

OKINAWA. — Stimotorno mornariško letalo se je v plamenih zrušilo v morje, pri čemer je našlo smrt vseh 29 oseb na krovu. Letalo je bilo na poti iz Tokia na Filipine.

HAVANA, Kuba. — Vlada je začela klicati v vojsko tudi ženske. Sovjetija je poslala na Kubo večje število jet letal in tankov ter drugega vojnega materiala.

LEOPOLDVILLE, Kongo. — Vojaški poveljnik polk. Mobutu je zahteval od ZN, da se čete Gvineje in Gane umaknejo iz dežele, ker se vmešava v notranjo politiko dežele. Obe ti državi, ki sta močno levičarsko usmerjeni, podpirata Lumumbo.

NEW YORK, N.Y. — Policija je imela večeraj popoldne in sinoči veliko posla s Hruščevim, na katerega naj bi bila poskušena dva atentata, ki pa ju ni jemal resno niti Hruščev niti policija, in s Castrum, pred katerega bivališčem v Harlemu je prišlo do hudih demonstracij, tekom katerih je bila smrtno ranjena neka deklica.

Titova tovarišija začela s protesti proti piketiranju

Tisti vneti nasprotniki jugoslovanskega diktatorja Tita, ki so se odločili, da bodo demonstrirali za čas njegovega bivanja v Ameriki, so svojo posel začeli precej zgodaj. Ze preteklo nedeljo so se zbrali pred jugoslovanskim konzulatom in začeli demonstrirati. Demonstracija je potekala na običajen ameriški način, verjetno so se zanjto zmenili samo obiskovalci znanega Centralnega parka na drugi strani Pete Avenije. Vendar je demonstracija tako prizadela njujorške titovce, da je jugoslovanski delegat pri ZN Vidic takoj protestiral pri ameriškem poslaniku Wadsworthu, zakaj njujorška policija sploh dopušča take nemarne prireditve in to kar ob najbolj uglednem njujorškem parku.

Med tem so se po New Yorku širile govorice, da je to šele začetek demonstracij. Pristaniki delavci so pa napovedali bojkot prtljagi tovariša Tita na ladji Queen Elizabeth. Vse to je dalo

povod njujorški policiji, da je naredila načrt, kako naj Tita zastraži nič manj temeljito kot samega Hruščeva. To se ji je zdelo tem bolj potrebno, ker je z isto ladjo prišel v New York tudi albanski vodilni komunist Mehmet Sehu. Policija je morala računati s tem, da bodo tudi Amerikanci albanskega prepovedali pripravili albanskemu komunistu primerne demonstracije.

Tako je prišlo, da se je ob prihodu Queen Elizabeth nabralo na pomolu več uniformirane in tajne policije kot demonstrantov in radovednežev, kar je seveda Titovo družbo zelo prizadelo. Domišljali so si, da jih bo čakal čisto drugačen sprejem. Policija je potem Tita z njegovo tovarišijo vred srečalo prepeljala na jugoslovanski konzulat, kjer so titovci doživeli novo presenečenje: poslopje in okolica konzulata sta bila tako zastražena, da je to padlo v oči vsem, ki so imeli opravka v bližini ali se peljali mimo. Policija ni pomislila, da želi

Tito njeno diskretno varstvo, torej ne tako, da ga lahko vsak opazi. Se bolj je Tita razburila navada naše policije, da se ne ceremoni preveč, kadar varuje življenje raznih vidnih gostov na ulicah ali javnih lokalih. Dobro zastraži vsakega, naj bo kralj ali Tito. Nad tem se v New Yorku nihče ne škandlizira.

Tito je zato porabil prvo priliko, da protestira proti navadam njujorške policije, toda ne sam. Naročil je svojemu zunanjemu ministru Koči Popoviću, da je vpletel svoj protest v govor, ki ga je imel ob priliki, ko so sprejemali nove člane ZN v generalni skupščini. Protest ni šel naravnost na naslov policije, ampak na naslov tistih, ki piketirajo jugoslovanski konzulat, kar bi po Titovem moralu njujorška policija gladko preprečiti.

Tito bo moral še dolgo čakati, preden bo ameriška policija začela razganjati tiste, ki piketirajo in se pri tem drže zakonitih mej.

Dvomimo, da je Tito ubral pravo pot. Njegova okolica bi ga že morala poučiti, da v svobodni državi lahko vsak izraža svoje misli ne samo v vprašanjih domače, ampak tudi zunanje politike. Morda je dobil poročila iz Evrope, od katerih so nekatera obsojala ameriško piketiranje in se dal po njih peljati. V ameriški javnosti mu njegovi protesti niso povečali ugleda. Ravno narobe: slične proteste je naša administracija dobila tudi od Hruščeva, Gomuške itd. To se pravi, vsi ti tovariši imajo enake pojme o svobodi, akoravno se na zunaj pripravljajo med seboj.

Sicer bi človek dal Titu dober nasvet: Pusti naj, da mu bodo jugoslovanski narodi doma piketirali! Bo videl, kako ga bo svet začel spoštovati in kako bo lahko povsod potoval brez policijskega nadzorstva. Nam bo pa prihranil dolžnost, da se pečamo z njegovimi protesti. Njemu na čast se bomo pa široko razpisali o svobodi piketiranja v Jugoslaviji.

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Ave. — HEnderson 1-0628 — Cleveland 3, Ohio

National and International Circulation

Published daily except Saturdays, Sundays, Holidays and 1st week of July

Publisher: Victor J. Knaus; Manager and Editor: Mary Debevec

NAROČNINA:

Za Zedinjene države:

\$12.00 na leto; \$7.00 za pol leta; \$4.00 za 3 mesece

Za Kanado in dežele izven Zed. držav:

\$14.00 na leto; \$8.00 za pol leta; \$4.50 za 3 mesece

Petkova izdaja \$3.00 na leto

SUBSCRIPTION RATES:

United States:

\$12.00 per year; \$7.00 for 6 months; \$4.00 for 3 months

Canada and Foreign Countries:

\$14.00 per year; \$8.00 for 6 months; \$4.50 for 3 months

Friday edition \$3.00 for one year

Second Class postage paid at Cleveland, Ohio

83 No. 182 Thur., Sept. 22, 1960

Rdeča Kitajska in Združeni narodi

Na dnevnem redu letošnjega zasedanja ZN bo zopet predlog, naj bo rdeča Kitajska pripuščena v organizacijo ZN. To je stara pesem. Prejšnja leta jo je prepevala Indija, letos jo je prepeval Hruščev. Od vsega tega Peiping ne bo zopet imel nobene koristi, kot je ni imel prejšnja leta, kajti naša dežela stoji še zmeraj na stališču, da rdeča Kitajska ne spada v ZN in bo zato v slučaju potrebe vložila svoj veto v Varnostnem svetu, ki stvarno odloča, kdo naj postane član ZN in kdo ne.

Lahko se zgodi tudi drugače. Pomisliti moramo na sledeče okoliščine, Peiping bi strašno rad prišel v ZN. Se zelo ježi na Moskvo, ker mu do sedaj še ni odprla vrata v palačo ZN v New Yorku in ker kar sama zastopa komunistični svet. Ko je l. 1958 Hruščev hotel priti na zasedanje ZN, da se tam udeleži debate ob napetom političnem položaju v arabskem svetu, je Peiping tako močno zarohnel nad njim, da jo je moskovski tovariš rajše ubral na Kitajsko kot na zasedanje ZN v New Yorku. In takrat bi bil v Ameriki opravil veliko več kot danes, kajti takrat je naša diplomacija še vsa gorela za "osebno diplomacijo" državnih poglavarjev.

Letos ne slišimo, da bi v Peipingu bili na zunaj nezadovoljni s potovanjem Hruščeva v Ameriko. Tudi iz Moskve ni novic, ki bi govorili, da so kitajski tovariši hudi na Hruščeva radi njegove poti na seje ZN. Sicer se Moskva in Peiping pripravata o vseh drugih vprašanjih, toda glede ZN molčita. Kdo ve, ali se za tem molkom nekaj ne skriva? Nekateri mislijo, da bo prava politična bomba šele počila, drugi mislijo, da bodo kitajski tovariši povedali ruskim, kar jim gre, na skupnem sestanku neke v Sibiriji ali severni Koreji ali Mongolski, ki naj se vrši še pred koncem leta. Vsekakor je značilno, da bo pri sejah ZN Hruščev sedel skupaj z zastopnikom Čangkajška, ki ga v Peipingu smatrajo za svojega smrtnega sovražnika. Ali naj to pomeni začasno zmago Moskve nad Peipingom? Ali je to dogovorjena igra med obema komunističnima prestolicama?

Naj bo tako ali tako: naša dežela nima prav nobenega povoda, da bi bila napram rdeči Kitajski popustljivejša. Mora že dobiti otipljive dokaze, da so začeli v Peipingu vpoštevati ameriško stališče v azijski politiki. Ta politika ji bo tem lažja, ker se je političen položaj v vzhodni Aziji zasakal v našo korist v kljub rdečemu uspehu ob priliki proti-ameriških demonstracij v Tokiju.

Azijske države so začele gledati na komunizem s drugimi očmi, ne hodijo več po poti dobrohotne nevtralnosti, imajo že več razumevanja za ameriško nepopustljivost napram Peipingu.

Ako hoče Peiping sporazum z našo deželo, ga lahko ima, toda vedeti mora, da ni ameriška nepopustljivost nič manjša kot je bila. Verjetno je še večja, ker je še bolj utemeljena.

Težave republike El Salvador

Poročali smo že, da je bila republika El Salvador na robu revolucije in da se je režimu posrečilo, da pravočasno odkrije zaroto in jo zaduši. El Salvador gotovo ni dežela, ki bi morala biti Amerika posebno pozorna nanjo. Je pa v enem oziru tip take ameriške države, kot bi ne smela biti. Lahko postane tako gnezdo komunizma in castrizma, kot je Kuba. Zato ji moramo posvetiti par besedi.

El Salvador je najmanjša, zato pa najbolj gosto naseljena republika srednje Amerike. Tam vladajo nezdružene politične in gospodarske razmere. Na zunaj je sicer republika z vsemi okraji svobodne demokracije, toda od svobodnega režima ni ne duha ne sluha. Tam vladajo veleposestniki in velika industrija pod vodstvom takojmenovanih "30 družin," ki smatrajo državo za predmet svojega izkoriščanja. Zato je pa revščina navadnega ljudstva večja kot v drugih sosednjih državah. Temu primerna je tudi nezadovoljnost med ljudmi. Zato ima tam zarota vsake vrste in vsakega izvora tudi komunističnega, zmeraj dosti simpatij. Režim ima sicer srečo, da zaduši vsak poskus revolucije, toda nihče ne ve, kako dolgo se mu bo to posrečilo.

Kar El Salvador potrebuje, je temeljita gospodarska in socialna reforma. Treba je predvsem obdavčiti bogate sloje, ki še daleč ne plačujejo toliko davkov, kot bi jih lahko. Treba je dati prednost neposrednim davkom, kot je na primer osebna dohodnina. Na drugi strani je treba izvesti temeljito agrarno reformo: ne samo razdeliti zemljo kmetijskim delavcem in batarjem, ampak jim omogočiti tudi nakup kmetijskega orodja in živine, obenem pa dati priliko, da se naučijo umnega kmetijstva. Za delavce je treba vpeljati socialno zakonodajo, kot so starostno zavarovanje, minimalne mezde, brezposelno zavarovanje itd. To so vse znane stvari, nobene novotarije, vpeljane so v vseh modernih državah, radi njih ni poginilo še nobeno gospodarstvo. Obenem je potrebna tudi reforma šolstva in zdrav-

stva, kajti eno in drugo skoraj ne obstoja v tej zaostali republiki.

El Salvador predstavlja torej tipičen primer za reforme, ki jih predvidevajo resolucije konference v Bogoti. Treba pa je pohiteti, kajti nezadovoljstvo in salvadorski javnosti je veliko. To so komunisti opazili že davno in organizirali svojo podtalno stranko, na zunaj pa širili simpatije do kubanske revolucije.

Razumljivo je, da se bo salvadorska bogatija branila krčevito vseh gospodarskih in socialnih reform, akoravno ne bi nosila sama vseh bremen. Tudi naša dežela je pripravljena, da prispeva. Denar bi se torej v Washingtonu že dobil. Bojimo se pa, da se tam ne bo dobila potrebna odločnost za pritisk na sedanjo salvadorsko vlado. Stanje v El Salvadorju je tako, da je odločnost skoraj važnejša od denarja. To pove vse!

BESEDA IZ NARODA

Zahvala novomašnika

Euclid, O. — "Povrni Gospod vsem s časni in večni darovi, ki nam zavoljo Tvojega svetega imena kaj dobrega store!" S tem izrazom cerkvene molitve se ob končanem slavu prve sv. maše zahvaljujem vsem, ki ste bili povezani z nami, pričujoči bodisi pri sv. daritvi ali na banketu.

Bil je najlepši dan ob zavesti, da je ud naše družine dosegel svoj cilj, da je poklican "za o-skrbnika svetih skrivnosti" prvič pristopil k oltarju. Našo radost in srečo so pomnožili prijatelji in znanci, ki so se v tolikem številu udeležili nove maše in se z nami zahvaljevali Bogu za ta presrečni dan. Naj hvaležnost in ljubezen, ki smo jo bili deležni od vas, poveže v enoto, da bomo v vsem in vselej iskali slavo božjo in klicali božji blagoslov novomašnika na vas; pa tudi vaše molitve zanj, ki mu naj bodo v oporo pri izvrševanju njegove svete službe.

V dolžnosti si štejemo, da se vsakemu posebej in vsem skupaj zahvalimo. Naše izraze hvaležnosti naj sprejmejo vsi, ki so od daleč in blizu prišli. Zahvaljujemo se očetom frančiškonom iz Lemonta, č. gg. Benedictu Hoge, Edwardu Gabrenji, Odilu Hanjsku, ki je bil tudi slavnostni slovenski pridigar pri sv. maši. Zahvala slovenskim duhovnikom iz Clevelanda, msgr. J. Omanu, msgr. L. Bazniku, č. g. M. Jagru, starosti slovenskih duhovnikov biseromašniku č. g. A. Merkunu, ki je prišel kljub starosti in boleznim, zahvala č. g. V. Tomcu, ki je vodil spored na banketu, č. gg. V. Cimpermanu, J. Vargi in F. Pakju, č. g. A. Ruparju, ki je vodil vse priprave, č. g. F. Baragi, našemu kaplanu, ki je asistiral novomašniku pri sv. maši, g. župniku č. g. Bombaču, ki je poslal pismene čestitke in pozdrave. Hvala g. M. Tekavcu za njegove lepe dopise v listih. Bog plačaj vsem.

Zahvala tudi duhovnikom, očetom Najsv. zakramenta, ki so se udeležili nove maše in banketa, zahvala predstojniku č. g. Maurice Prefontaine, ki je imel angleško pridigo, č. g. Edgar Beldardu.

Lepa hvala Mrs. Maks Girdl in pevskemu zboru za krasno petje v cerkvi kakor tudi na banketu, častiti sestram za udeležbo pri sv. maši in za okrasitev cerkve, hvala društvom in njihovim zastopnikom za izročeno voščila in darila: za Ladies of the Guild Mrs. Frank Trepal, za Zvezo oltarnih društev Mrs. Mary Marinko, za Olt. društvo sv. Kristine Mrs. Mary Hovevar, za Holy Name Mr. Frank Migulich. Hvala za dar in pozdrave Društva sv. Kristine št. 219 KSKJ, katerega član je novomašnik.

Hvala spretnim kuharicam, strežnicami in točajem, ki so vse tako dobro preskrbeli, da smo bili dobri volje, ter vsem delavcem in delavkam, ki so na en ali drug način pomagali, da bo ta dan ostal nepozabno v mojem spominu. Hvala še našemu katoliškemu tisku, Ameriški Domovini, Glaslu KSKJ in Ave Maria za priobčene dopise.

Hvaležni
Rev. Edward L. Roberts
Mr. in Mrs. Joseph Roberts.

Ohijski dan SZZ

Cleveland, O. — Čas tako hitro beži, da imamo le še nekaj dni do Zvezinega dne, ki se vrši 2. oktobra.

Slavnost se bo pričela ob pol enajstih dopoldan s sv. mašo v cerkvi Marijinega Vnebovzvetja na Holmes Ave. Vse članice ste prošene, da se sv. maše udeležite. Potem bo za goste in članice oddaljenih podružnic prigrizek v Slov. del. domu na Waterloo Rd., kjer se bo nato vršila tudi državna konvencija podružnic iz Ohio. Konvencija je važna za vse članstvo, zato se je v velikem številu udeležite in podajte vašo priporočila za nadaljnina-predelek Zveze.

Ob petih popoldne se bo začel slavnostni banket s kratkim sporedom.

Za one, ki se radi zavrtje, bo skrbel Grabnarjev orkester.

Vsa pojasnila, vstopnice za banket in listke dobite pri vseh podružnicah Zveze.

Na veselo svidenje!

Ella Starin, blag.

Kennedy pride med nas!

Cleveland, O. — Sen. J. Kennedy, demokratski predsedniški kandidat, bo prišel v naše mesto in bo v nedeljo, 25. sept., govoril na velikem demokratskem zborovanju v Euclid Beach Parku.

Vsako je vabljen in vstop je prost! V parku bo takozvani Steer Roast demokratske organizacije Cuyahoga okraja. Na njej je senator govoril tudi lani in tam so se clevelandski demokrati prvič izjavili zanj kot demokratskega predsedniškega kandidata. Spored bo obsegal razne zabavne točke, igrala bo godba. Tako lahko vzamete seboj otroke, da se bodo zabavali z vami vred.

V zabavo in razvedrilo bo vključen govorniški spored. Govorili bodo guv. Ohia DiSalle, sen. Frank J. Lausche, sen. Steve Young, župan Celebrezze in demokratski predsedniški kandidat J. Kennedy.

"To mora biti največji "steer roast" v zgodovini. Pokazati hočemo celi deželi, da smo za sen. Kennedyja," je dejal načelnik okrajne organizacije Ray T. Miller.

Vsa dežela bo zrla na ta shod, zato ne smite manjkati nobena skupina, nobeno naselje! Ne pozabimo tega in pojdemo v nedeljo popoldne v Euclid Beach. Poleg dobre zabave bomo lahko spoznali vse politične vodnike države in dežele, med njimi bodočega predsednika ZDA.

J. C.

Pisan drobšč

Cleveland, O. — V začetku tega meseca so se v Ljubljani zbrale tako imenovani zastopniki Mednarodne alpske komisije. V njej so organizirane vse države, v katere sežejo Alpe, in sicer Francija, Švica, Italija, Avstrija, Jugoslavija in Zahodna Nemčija. Komisija je obravnavala najprej nekaj o čisto strokovnih varstvenih zadevah alpske narave kot take, nato pa še o svojih organizacijskih, odnosno upravnih vprašanjih.

Pri založbi Harrassowitz v Nemčiji je pod naslovom: "Franc Grivec: Konstantin und Metod, Lehrer der Slaven" pred kratkim izšla omenjena knjiga, ki je pred leti izšla v "Cvetju" Družbe sv. Mohorja v Celju pod naslovom "Konstantin in Metodij." Vendar v novi izdaji ne gre samo za prevod prve knjige, marveč za v marsikaterem pogledu skoro novo znanstveno delo o svetih bratih.

Hrvatje doslej še niso imeli v svojem jeziku Finžgarjevega romana "pod svobodnim soncem." Sedaj napoveduje Matica Hrvatska v Zagrebu, da izide pri njej.

"Goriški glas" je pred kratkim prinesel o grobu kardinala Stepinca naslednje poročilo, ki nosi podpis: "t. m." Pot me je te dni zanesla v Zagreb. Vleklo me je v stolnico, da bi videl grob kardinala Stepinca. Ko sem stopil vanj, sem zagledal pri vratih večje obvestilo v hrvaškem, latinskem, angleškem, nemškem in italijanskem jeziku, da je kardinalov grob za velikim oltarjem. Ob grobu je klečalo mnogo ljudi. Na marmornati plošči, ki zapira grob, je bilo prižganih mnogo sveč in bilo je tudi mnogo svežega cvetja. Ob plošči pri vzglavju groba je črn okvir, na katerem je pritrjen odtis (maska) kardinalovega obraza s škofovsko kapo. Povedali so mi, da prihaja na grob mnogo ljudi, med katerimi je mnogo tujcev iz najrazličnejših držav.

K temu poročilu Katoliški glas pristavlja s svoje strani tole: "Zakaj ni obvestila tudi v slovenskem jeziku? V Zagreb prihaja na Stepincem grob gotovo več Slovencev kot Francozov ali Italijanov."

Celovški "Naš tednik" se je 15. t. m. v svoji koloni "Slovenici doma in po svetu" z lepimi besedami spomnil 90-letnice Rev. Jurija M. Trunka.

J. S.

IZ NAŠIH VRST

Batawa, Ont. — Sicer sem bil itak namenjen obnoviti naročni. No predno mi poteče, toda vseeno sem vam hvaležen za prijazen opomin. Prilagam denarno nakaznico, da tako poravnam naročnino za prihodnje leto. Brez dvoma bi vaš časopis zelo pogrešal, če bi nehal izhajati. Zeleč Vam vsestranskega uspeha ostajam Vaš

Ivo Medved.

MALI OGLASI

Zidana hiša naprodaj
Za 2 družini in trgovina za pivo in vino, da se ven prodaja. 6 akrov zemlje. Prav blizu šole in cerkve v mestu Geneva na Rt. 20. Proda se zaradi bolezni, ker sem bil pobit od avtomobila. Jerry Stojin, R.D. 2, West 20, Geneva, Ohio.

—(15, 22, 29 sept.)

Naprodaj
Dvodružna hiša in enodružinska hiša, polna cena \$10,900. Blizu E. 41 in Superior. Za več pojasnila kličite
CHIMES REALTY
1166 E. 79 St.
UT 1-0323 Realtor IV 1-8788
(19, 22. sept)

Re-Nu Auto Body Co.
Popravimo vaš avto in prebarvamo, da bo kot nov.
Popravljamo body in fenderje.
Welding
JOHN J. POZNIK in SIN
Glenville 1-3830
982 East 152nd Street
BLIZU GROVEWOOD AVE.
hiša s 4 spalnicami, v dobrem stanju, vseskozi. Zelo prostorne sobe, moderna kuhinja in kopalnica. Pokličite še danes.

KOVAC REALTY
960 E. 185 St. KE 1-5020
(184)

Kulturna kronika

Vetrinjska tragedija

Za 15. obletnico je "zgodovinski odsek ZSPB" izdal 160 strani obsegajoče delo "Vetrinjska tragedija" v spomin "nesmrtnim junakom, izdanim v Vetrinju od 27. do 31. maja 1945 in pomorjenim za velike ideje svobode".

Celotno delo razpade v dva glavna dela: Vetrinjska Usoda vrnjenih. Prvi del "Slovenija pod tujo zasedbo 1941-45" je dejansko le malo obsejnejši uvod, ki naj obrazloži, kako je do Vetrinjske prišlo.

V tem poglavju je nakazano, da je bil Tito, oziroma njegova Osvobodilna fronta, dejansko že priznan za zaveznika, še predno se je Slovensko domobranstvo prav organiziralo. V tej luči so razumljivi tudi govori pok. dr. A. Kuharja, ki je v nepoznanju razmer doma skušal reševati, kar se je po njegovem rešiti dalo. (Prim. članek "Ob drugi obletnici pok. A. Kuharja v Sloveniji št. 3, prilogi AD z dne 19. t. m.) Pisec tega sestavka ni navedel za svoja izvajanja nobenih virov in literature, kar še bolj poudarja značaj uvoda.

Poglavje Vetrinjske zgrajeno največ na sestavku dr. J. Godniča "Vetrinjski črni dnevi" ob delni pritegnitvi podatkov dnevnika voj. kurata Toneta Polde in dnevnika načelnika gl. stana Slov. domobranstva podpolk. Ivana Drčarja.

Sestavek "Vetrinjski črni dnevi" dr. J. Godniča je dokument časa in razpoloženja slovenskih beguncev v koroških taboriščih. Kot zgodovinski vir more služiti le delno in ob skrajno skrbnem pretresu navedenih dejstev. Dr. J. Godnič je bil le redki stvarj ali dogodka osebno navzoč in more služiti kot priča. Nesoglasja v nekaterih zasluskih kažejo, da se mu je tu in tam pri zasluskih vrnila kaka napaka.

Dnevnik podpolk. Ivana Drčarja ni ohranjen v izvirniku, ampak le v Godničevem prepisu, pa še tu le v odlomkih. V kolikor bi bil ta dnevnik ohranjen v celoti, bi lahko služil kot odličen vir, uporaben je tudi v posredni obliki, ker je podpolk. I. Drčar njegovo verodostojnost potrdil, v "kolikor se še more spominjati".

Objavljeni sestavki iz dnevnika voj. kurata T. Polde kažejo, da je v njem dosti "podatkov", ki so dejansko le govornice, ker ni za nje naveden noben vir, ki bi dokazoval njihovo resničnost.

Pravih virov in dokumentov prve roke je bilo sestavljalcem zelo malo na razpolago; ti so ali uničeni ali pa pri raznih ljudeh, katerih ni bilo mogoče doseči, da bi jih dali na razpolago. Tako je to delo dejansko šele prvi korak, kot ga sestavljali tudi v uvodu sami imenujejo. Želeli so za 15-letnico vsaj začeti z osvetljevanjem vetrinjske tragedije, ki je vseka tako globoko rane prenešetih slovenskim družinam v domovini in v tujini. Z objavo tega dela upajo pospešiti in razširiti zbiranje gradiva, ki naj omogoči kasnejšo resno zgodovinsko obdelavo tega obdobja slovenske zgodovine. Če bo ta cilj dosežen, bo knjiga več kot dosegla svoj namen.

"Usoda vrnjenih" je najbolj pretresljivo poglavje. V njem poročajo priče, oni, ki so rešili iz komunističnih koncentracijskih taborišč in morišč in živijo sedaj med nami v svobod-

nem svetu. Navedena so njihova imena, kar daje celemu stavku značaj dokumenta, vira prvega reda, dokaza o strahotnih mučenjih in množičnih umorih, ki bi jih titovci sedaj tako radi prikrili.

Knjiga ima na koncu večje število fotografij in mal zemljevid Slovenije z grobišči in mučišči slovenskih domobrancev. Tiskana je na trdnem belem papirju in ima rjav ovitek z naslovno sliko.

Delo ni tako temeljito in znanstveno dognano, kot bi bilo želeli, daje pa vendar vrsto podatkov in izpolnjuje na ta način vrzel v podatkih o komunistični revoluciji na Slovenskem in neposrednem razdobju po njeni zmagi.

Želeli bi bilo, da bi to delo izpopolnjeno z novimi podatki, pa vendar skrajšano izšlo v angleščini, da bi svet na ta način zvedel, kako je "osvobodilna borba" na Slovenskem potekala in kako se je končala.

O tem razdobju slovenske zgodovine gotovo še desetletja ne bo mogoče napisati izčrpnega stvarnega poročila, pa tudi tedaj ne, če ne bodo oni, ki so to razdobje preživljali doma, revolucijo doživljali in morda v njej celo osebno sodelovali, napisali tega, kar vedo. Komunisti doma so to v precejšnji meri že storili, pa to delo še načrtno nadaljujejo. Nasprotna stran je objavila doslej še zelo malo, pa še to premalo na strogo znanstveni osnovi. Ne gre dejansko za to, da bi zbrano gradivo že sedaj objavili, vsekakor pa ga je treba zbrati, da ga bo imel kasnejši zgodovinar na razpolago, ko bo skušal ugotavljati dejansko stanje in stvarni razvoj in potek tega razdobja slovenske zgodovine.

Knjigo toplo priporočam vsem, ki se zanimajo za Slovenijo, njeno preteklost in sedanjost. Matevž B.

Slovenski profesorji

Pod gornjim naslovom je izdal dr. Jože Velikonja, as. prof. za geografijo na Southern Illinois University, Cadibondale, Ill., brošuro o slovenskih profesorjih na visokih šolah v Združenih državah. V njej ima navedenih 26 imen z vsemi važnejšimi osebnimi podatki. Delce je zanimivo, ker kaže, kako je le precejšnjemu številu slovenskih izobražencev, ki so študirali doma, uspelo zasesti v izobrazbi odgovarjajoča mesta v novi domovini.

Tem, ki so študirali doma, se pridružujejo tudi taki, ki so študirali delno doma, delno pa že tu in letos celo nekaj takih, ki so večji del svojih študij končali že tu.

Seznam ni zanimiv samo za v njem navedene, ampak v še večji meri za širšo slovensko javnost, saj bi ti vodilni izobraženci lahko v marsičem pomagali pri naši kulturni dejavnosti v tej deželi.

In Many Voices

Časnikar Edward Hunter je izdal precej obsežno delo o tujezničnih časopisih v ZDA pod naslovom "In Many Voices". Delo je izdal Norman College v Norman Park, Ga.

Delo je kljub precejšnjemu obsegu precej pomankljivo. Slovensko, srbsko in hrvaško časopisje je komaj omenjeno. Isto velja za ostale slovanske jezike. Veliko pozornosti pa je posvečene španskemu, nemškemu in judovskemu tisku.

Prehitro

V začetni dobi železniškega prometa so se nekateri bali, da vozijo vlaki hitreje, kot more človeško telo brez škode prenesti. In danes?

Issued Every
Thursday
for the Yugoslavs
in Wisconsin

Tedenska priloga
za Slovence v
Wisconsinu

OBSZOR

THE WISCONSIN YUGOSLAV OBSERVER — AFFILIATED WITH THE "AMERICAN HOME" DAILY

Address
All Communications
to
OBSZOR PUBLISHING
COMPANY
Marica R. Stant,
Publisher
230 So. 5th St.
Milwaukee 4, Wis.
Tel. Mitchell 5-4279

Sem in tja po Milwaukee

Delavski praznik je za versko-misleče rojake in rojakinje v Milwaukee in okolici še posebej pomemben dan radi romanja, ki se vrši letno na Holy Hill (sv. Goro) pod vodstvom g. župnika in župnije sv. Janeza Evangelista. Tudi letos je pohitelo veliko število rojakov in rojakinj iz Milwaukee, West Allisa, Cuday in South Milwaukee na to 32 mil oddaljeno božjo pot, posvečeno Materi božji, Pomočnici kristjanov, da se nji posvetijo ter priporočijo v Njeno varstvo. Poleg dveh busov je prihitelo veliko število avtomobilov ne samo iz Milwaukee in okolice, ampak tudi iz Port Washingtona, Cedarburga, Graftona in Sheboygana ter iz oddaljenega Portage (kjer sta po zgodovinskih virih pred leti misijonarila škof Friderik Baraga in č. g. F. Pirc).

Božjepotno svetišče se nahaja na precej visokem hribu, od koder se nudi ob jasnem vremenu krasna panorama v razdalji do 40 milj. Tudi Milwaukee (nad 30 mil oddaljeno) se vidi. V neposredni bližini cerkve se nahaja šola in semenišče za klerike karmeličanov, romarski dom ter lepo urejeni prostori za parkanje več tisočev avtomobilov. V poletnem času se vršijo tedenska romanja raznih narodnosti ter celi hrib in podnožje hriba ter okrožje velikanske cerkve izgleda kot velikansko mravljišče. Najlepše je na "Labor Day", ko imajo Slovenci svoj dan na "Holy Hill", kjer po sv. maši slišijo božjo besedo, litanije Matere božje in krasno nabožno petje v "svojem" jeziku. Tudi letos je za vse to poskrbel vneti župnik fare sv. Janeza p. Klavdij Okorn. Želimo, da bi blagi pater še dolgo let prebil med nami ter vodil letno svetogorsko božjo pot. Veliko hvalo smo dolžni tudi cerkvenemu pevskemu zboru sv. Janeza in organistu in pevovodji Ernestu Majheniču. Na veselo svidenje na sv. Gori, če ljubi Bog da, prihodnji "Labor Day".

V Sacred Heart sanatoriju na S. 27th St. in W. Greenfield Ave. (Layton Blvd.), se nahaja Rev. Franc Jaklič, brat Janeza Jakliča (S. 63rd), West Allis. G. Jaklič je bil nastavljen v pisarni Baragove zveze v Marquette, Mich. G. Jaklič se nahaja v sobi št. 272.

Tekoči teden se je vršila pri fari sv. Janeza registracija učenec in učenk, ki pohajajo ljudske šole v prilog šolskega poka. Katoliški starši so strogo obvezani, da njih otroci prejmejo krščanski nauk kjerkoli je to mogoče. V javnih ljudskih šolah krščanskega nauka ne poudčujejo in v večini domovih tudi ne. Veliko se čita v listih o malopridnosti, katere povod je predvsem — brezbriznost. Pošljite vaše otroke k pouku — ne boste se kesali.

V nedeljo, 25. t.m., bodo od poldne do 6. zvečer članice Naše Gospe servirale v farni dvorani sv. Janeza okusni smorgasbord. Za jed bodo računale \$1.50 za odrasle in 75c za otroke. Ob tej priliki bo oddana tudi lepa skrinja napolnjena s perilom. Za to zadnje se bodo prosili darovi po 25c.

Farni bazar cerkve sv. Janeza Evangelista se bo vršil v soboto in nedeljo, 12. in 13. novembra. Prva seja o bazarju bo v ponedeljek, 26. septembra. Vabljeni ste, da se seje udeležite ter poveste vaše nasvete.

V soboto, 24. t.m., bo čas pomaknjen nazaj za eno uro na "standard" čas. Cerkevna opravila pri sv. Janezu in pri Mariji pomoč kristjanov (West Allis) bodo po novem času.

Več tisoč šolskih otrok, ki so se šele pred nedavnim vrnili v katoliške šole, ima zopet štiri-dnevne počitnice — in kdo rajše? Vzrok: v četrtek in petek, 22. in 23. septembra, se bo zbralo nad 3,000 učitelj in učiteljev katoliških elementarnih in višjih šol milwaukee nadškofije v takozvani inštitut katoliškega učiteljstva. Prihiteli bodo učitelji države Wisconsin in šest srednjeevropskih držav. Inštitut bo otvoren s slovesno sv. mašo, ki jo bo daroval Most Rev. William E. Cousins, nadškof milwaukee. Uboge matere! Ravno so se privadile malemu odpočitku pa zopet — dirindaj!

V neposredni bližini TV stolpa WITI na N. Port Washington in E. Donges Rds. Mequon, ki sega v višino 1,1048 čevljev, so pobrali nad 600 mrtvih ptičev, ki so se pobili, ko so treščili v stolp v nočnem poletu.

Registracija za večerni šolski pouk v šolah v južni strani mesta se prične v ponedeljek, 19.

Družba sv. Družine

(THE HOLY FAMILY SOCIETY)

Ustanovljena 23. novembra 1914

v Zedinjenih Državah
Severne Amerike

Sedež: Joliet, Ill.

Inkorp. v drž. Illinois
14. maja 1915

Nashe geslo: "Vse za vero, dom in narod; vsi za enega, eden za vse."

GLAVNI ODBOR:

Predsednik: STEVE KOSAR, 235 Toga St., Bensenville, Ill.
1. podpredsednik: NICHOLAS PAVLICK, 15 Race St., Manor, Pa.
2. podpredsednik: ANN JERISHA, 658 No. Broadway St., Joliet, Ill.
Tajnik: JOSEPH KOČHEVAR, 231 Ruby St., cor. Hickory, Joliet, Ill.
Zapisnikar: JOSEPH L. DRASLER, 1318 Adams St., No. Chicago, Ill.
Blagajnik: ANTON SMREKAR, Oak St., Rt. No. 1, Lockport, Ill.
Duhovni vodja: Rev. Thomas Hoge, O.F.M.

Vrh. zdravnik: Dr. JOSEPH A. ZALAR, 351 N. Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNI ODBOR:

FRANK TUSHEK, 716 Raub St., Joliet, Ill.
ANNA FRANK, 2843 So. Pulaski Rd., Chicago 23, Illinois
JOHN BARBIC, 1103 Vine St., Joliet, Ill.

POROTNI ODBOR:

ANTONIJA DENSE, 1934 W. Cermak Rd., Chicago 8, Ill.
ANNA THOMAS, 4017 Greensburg Pike, Pittsburgh 21, Pa.

Predsednik Atletičnega odseka

ANTHONY TOMAZIN, 1902 W. Cermak Road, Chicago, Ill.

URADNO GLASILO:

AMERIŠKA DOMOVINA, 6117 St. Clair Ave., Cleveland 3, Ohio

Do 1. januarja 1957 je DSD izplačala svojim članom in članicam in njih dedičem raznih posmrtnih, poškodnih, bolniških in drugih izplačil denarno vrednost do četrta milijona dolarjev.

Društvo za DSD se lahko ustanovi v vsakem mestu Zdr. držav z ne manj kot 5 člani (cam) za odrasli oddelek. Sprejme se vsak katoličan moškega ali ženskega spola v starosti od 16 do 60 let. V mladinski oddelek pa od rojstva do 16. leta.

Zavaruje se za \$250.00, \$500.00 ali \$1,000.00. Izdajajo se različni certifikati, kakor: Whole Life, Twenty Payment Life in Twenty Year Endowment. Vsak certifikat nosi denarno vrednost, katere se vsako leto viša.

Poleg smrtnine izplačuje DSD svojim članom (icam) tudi bolniško podporo iz svoje centralne blagajne, kakor tudi za razne operacije in poškodnine.

Mesečna plačila (assessments) so urejena po American Experience tabeli.

DSD je nad 100% solventna, kar potrjujejo izvedenci (actuaries).

Uradni jezik je slovenski in angleški.

Rojakov in rojakinjam se DSD priporoča, da pristopijo v njeno sredo!

Za vsa morebitna pojasnila in navodila se obrnite pisмено ali ustmeno na glavnega tajnika: JOSEPH KOČHEVAR, 231 Ruby St., cor. Hickory, Joliet, Ill.

From the Office of the Supreme Secretary

Your Society is pleased to announce that in the last 45 working days we have written \$362,500 in new life insurance.

We have taken another great forward stride in providing our members and families with the finest life insurance protection at the lowest possible cost.

Now The Holy Family Society offers a complete new portfolio of the finest, most modern LIFE INSURANCE PROGRAMS available through any fraternal or commercial organization. They give complete protection and extremely generous benefits yet, in keeping with our strict non-profit character, cost amazingly little.

You know that our Health and Accident Division has enjoyed tremendous growth because it offers common-sense protection at sensible rates. The same growth, we are confident, will now take place in our Life Insurance Division because protection, service and value will be paramount.

No matter what your personal situation may be, your Society

t.m., ter traja do 29. t.m. od 7:15 do 9:30 zvečer. Večerni pouk se prične 3. oktobra. Registracije se vršijo kot sledi: v torek in sredo — Burdick šola, ponedeljek in sredo — Fairview šola; torek in četrtek — Grant šola; ponedeljek in sredo — Humboldt šola; ponedeljek in sredo — Oklahoma šola; ponedeljek in sredo — Forest Home šola; četrtek in torek — Vieau šola; torek in četrtek — Whitman šola; ponedeljek in sredo — Beulah Brinton šola.

now stands ready to help with exactly the right Life Insurance policy. A complete range of term, ordinary life, 20-pay life and endowment contracts has been developed expressly to fit the needs of every Catholic person and family.

By the way, did you know that Life Insurance makes an extremely thoughtful and far-seeing gift? A "present with a future" you might say. It's a wonderful way to secure the future happiness and success of a child or grandchild. Many members tell us they are taking our endowment policies for a favorite or deserving child to pay for a college education, as a wedding present or to assure a flying start in business or a profession. And of course, endowment policies are an ideal way to make sure those retirement years are really "golden."

Regardless of your future plans, now is an opportune time to re-examine your family's life insurance protection. Do you have enough? Is it properly organized to take care of all future needs? Do you have the best policies for you? Are you paying too much for too little protection?

If you would like more information about your Society's Life Insurance Policies, just send a post card to J. J. Kochevar requesting information.

Fraternally yours,

J. J. Kochevar,
Secretary.

FROM THE SUPREME OFFICE
Holy Family Society Life Insurance limits on a non-medical

basis, according to various age groups is as follows:

Age 0-16 Juvenile, \$10,000.00; age 17-35 Adult, \$15,000.00; age 36-40 Adult, \$10,000.00; age 41-45 Adult, \$2,500.00; age 46-Up, All Medical.

Any candidate over the age of 46 must submit to a physical examination.

Candidates wishing additional life insurance in excess of coverage offered on non-medical basis, may obtain such coverage by having a physical examination.

Your Holy Family Society also offers hospitalization insurance for all Catholic individuals or families from age 3 months to 80 years.

Fraternally yours,
HOLY FAMILY SOCIETY
Joseph J. Kochevar, Sec'y.

Dr. sv. Ivana Krstiteľa šl. II DSD

Chicago, Ill. — Poletje za nami. Komaj se zavedamo, da smo imeli par toplih tednov, a že prihaja hladna jesen. Z mesecem septembrom se začne zopet naše redne seje. Prihodnja seja bo v nedeljo, 25. sept. ob dveh popoldne v navadnih prostorih. Upam, da se jo boste vsi udeležili.

Vsem, ki so mi kakorkoli pomagali, da sta banket in veselica na čast delegatom in delegatinjam, glavnemu odboru in gostom 16. konvencije tako lepo uspela, se prisrčno zahvaljujem. Upam, da nam bo ostala še dolgo v spominu.

Pozdravljeni!

Ana Frank, taj.

Išče garažo

Iščem garažo v bližini Addison Rd. in E. 74 St. za karo novejšega modela. Kličite po 5. uri pop. EX 1-1989. (182)

Ženske dobijo delo

Ženska dobi delo
Pridna delavka za splošno hišno čiščenje ob četrtek od 9. dop. do 4. pop. v Euclidu. Kličite IV 6-1068. (183)

MALI OGLASI

Sobe v najem

Na E. 74 St., 5 sob in kopalnica, furnez zgoraj. Kličite EN 1-2744. (x)

Lastnik prodaja

Na 1233 E. 58 St., 4-družinsko zidano poslopje, 4 sobe in kopalnica vsako. Plinski furnezi, vodni grelci. V bližini sv. Vida, v izvrstnem stanju. (184)

Lastnik prodaja

Dvodružinsko hišo, 5-5, na novo dekorirano, plinski furnez, blizu Eddy Rd., zgoraj prazno. \$17,900. Kličite PO 1-3344 po 6. uri. (182)

Sobe se odda

Dve opremljeni sobi se oddata dvema poštenima moškima. Privatni vhod in si lahko kuhata. Kličite UT 1-1585. (182)

REVMAZEM JE VELIKA NADLOGA!

Mi imamo tako zdravilo, ki vam bo olajšalo bolečine in težave! Pridite in nas vprašajte!

MANDEL DRUG
15702 Waterloo Rd., KE 1-0034
Cleveland 10, Ohio
Naročila sprejemamo in razpošiljamo!

GRDINA POGREBNI ZAVOD

1053 East 62 St. . . . 17002 Lakeshore Blvd.

Pokličite podnevi ali ponoči

HEnderson 1-2088 KEnmore 1-6300

Moderno podjetje — Zmerne cene

EUCLID POULTRY

V zalogi imamo vedno očiščene piščance, na kose zrezane, popolnoma sveža jajca ter vseh vrst perutnine. Pridite in si izberite!

HOWARD BAKER

549 EAST 185 STREET, EUCLID KE 1-8187

JOS. ZELE IN SINOVI

POGREBNI ZAVOD

6502 ST. CLAIR AVENUE Tel.: Endicott 1-0583

COLLINWOODSKI URAD

452 E. 152nd STREET Tel.: Ivanhoe 1-3118

Avtomobili in bolniški voz redno in ob vsaki uri na razpolago

Mi smo vedno pripravljeni z najboljšo postrežbo

Kako vesela kombinacija

ZABAVA . . . PRIJATELJI . . . IN Z OGNJEM VARJENO STROH'S

Leteča žoga preko visoko ograjo srednjega polja in točke skupin se izenačijo! Sedaj pa je čas za praženo koruzo, za slane prestice in za lahko, mehko, bolj osvežujoče Stroh's pivo. Uživate vašo priljubljeno športno igro na TV ali radio — napravite jo vedno še bolj prijetno s tem, da se poslužite osvežujočega, z ognjem varjenega Stroh's piva!

FIRE-BREWED

America's only fire-brewed beer
The Stroh Brewery Company, Detroit 26, Michigan

UGAJALO VAM BO

Stroh's
JE LAŽJE!

SEDAJ PO LOKALNIH CENAH

THINK
ALONG
THIS
LINE

THINK. Why do you live better electrically? One reason is that appliances using electric heat add no impurities to the air in your home. They consume no oxygen. There are no products of combustion, no vents needed to remove fumes. When you use electric appliances you're safe and sure with air that's pure.

WISCONSIN ELECTRIC POWER COMPANY

Live Better...Electrically

JULES VERNE:

CARSKI SEL

(Mihael Strogov)

POVEST

Mihael Strogov se je vrnil na krov in se pomešal med potnike, da bi izvedel kako novico, ki bi mu morda dala povod, da spremeni svoj potni načrt. Pogovarjal se ni, ampak samo poslušal. Ako bi ga kdo slučajno vprašal in bi bil prisiljen odgovoriti, je hotel veljati za Nikolaja Korpanova, ki potuje s "Kavkazom" do meje. Nihče ni smel slutiti, da sme s posebnim dovoljenjem potovati v Sibirijo.

Tujci, ki so se vozili s parnikom, so govorili le o dnevnih dogodkih, o naredbi pokrajinskega namestnika in njenih posledicah. Komaj da so se ti ubogi ljudje odpočili od utrudljivega potovanja preko srednje Azije, pa so se morali vračati nazaj. Samo zato, ker so se bali, niso glasno izražali svoje jeze in svojega obupa. Na krovu "Kavkaza" bi utegnili biti policijski nadzorniki, da pazijo na potnike. Treba je bilo molčati. Boljše je biti izgnan kakor pa zaprt v kaki trdnjavi. Ljudje v posameznih skupinah so torej ali molčali ali pa se pogovarjali tako oprezno, da se iz njihovih besed ni dalo posneti nič važnega. Ako se jim je Mihael Strogov približal, so nekateri celo utihnili, ker ga niso po-

CHICAGO, ILL.**HOUSEHOLD HELP**

GIRL or WOMAN for light housework, plain cooking. Doctor's residence, nice congenial home. 1 child. Own room, bath, TV. References. Excellent salary. EUclid 6-6540. (182)

HELP WANTED — FEMALE**Evening Supervisor**

With experience in ward supervision as a minimum.

Assistant Supervisor

With experience in supervision required.

Assistant Director of Nursing

With post graduate course or experience in supervision of operating room.

Registered Nurses**For General Staff**

Salary scale of association of nurses of the Province of Quebec. Liberal personnel policies. Maintenance available, if so desired.

Wire or write Director of Nursing

Lachine General Hospital

Lachine, Quebec, Canada (182)

REGISTERED NURSES

Licensed Practical Nurses

IMMEDIATE OPENINGS

ALL SHIFTS OPEN

Good salaries plus differential for evenings and nights. Liberal personnel policies. Nearby rooms or apartments available. Why not live and work in a friendly community. Excellent opportunities for steady year-round employment.

Wire, Write, Apply or Call

ADMINISTRATOR

ST. MARY'S HOSPITAL

Winstead, Minnesota

or Call 3814 before 7 P. M.

for further details (186)

STIGMATINE FATHERS AND BROTHERS

THINK: Not just your own future — but the FUTURE of other souls might depend on what you do NOW;

SERVE: Christ's crusade for souls as a STIGMATINE Priest or Brother — dedicated to the Five Wounds of our Lord.

GET complete information about Stigmatine activities • Apostolate of youth • Retreats Parishes • Teaching • Voluntary foreign missions.

Write for literature to Dept. H. C.

CONTACT: Rev. Robert Keniston, C.P.S.

Stigmatine Fathers

302 Maple Street

Springfield, Mass. (186)

znali. Od sopotnikov torej ni mogel izvedeti ničesar. Toda nankrat je zaslišal glas, ki mu ni bilo do tega, ga li kdo sliši ali ne.

Mož z veselim glasom je govoril po rusko, pa s tujim naglasom. Njegov bolj molčeč sosed mu je odgovarjal v istem jeziku, ki pa tudi ni bil njegov materin jezik.

"Kaj," je dejal prvi, "Vi, dragi tovariš, na tem parniku, ki sem Vas videl na carski slavnosti v Moskvi in mimogrede tudi v Nižnjem Novgorodu!"

"Da!" je odgovoril suhoparno drugi.

"Odkrito povem: nisem pričakoval, da mi boste takoj za petami."

"Nisem za Vami, ampak pred Vami!"

"Pred menoj! Reciva rajši, da korakava vstrec kakor vojaka pri paradi, in vsaj za enkrat se dogovoriva, ako Vam je drago, da nihče ne bo prehitel drugega!"

"Nasprotno, prehitel Vas bom."

"To bova videla, ko bova na bojišču. Do tedaj pa, hudirja, bodiva popotna tovariša! Pozneje bova imela dovolj časa in prilike, da postaneva tekmeča."

"Sovražnika!"

"Dobro, sovražnika. Vaše točne besede, gospod tovariš, mi izredno ugajajo. Pri Vas človek vsaj ve, pri čem je."

"Ali je to kaj hudega?"

"Prav nič. Dovolite mi, da tudi jaz natančno označim najino razmerje!"

"Prosim."

"Ali potujete v Perm... kakor jaz?"

"Da!"

"Iz Perma se boste skoraj gotovo obrnili proti Jekaterinburgu, ker je to najboljša in najbolj varna pot čez uralsko pogorje."

"Najbrže."

"Ko bova prekoračila mejo, bova v Sibiriji, t.j. sredi napadenega ozemlja."

"Tako je."

"Takrat pa, in samo takrat, bo trenutek, ko bo treba reči: vsak zase, Bog pa..."

"Bog pa zame!"

"Bog pa za Vas! Samo za Vas! Pa naj bo! Ker pa imava še osem nepristranskih dni pred

CHICAGO, ILL.**SISTERS OF CHARITY OF PROVIDENCE**

offer to young women a life dedicated to God's service in classrooms, hospitals, homes for the aging, orphanages, nurseries, homes of the poor. Peace and happiness are to be found in this apostolate.

Write for further information to:

Sister Lawrence

Mt. St. Joseph

East 9 Ninth Avenue

Spokane 3, Washington (187)

seboj in ker medtem na potu najbrže ne bodo deževale novice, bodiva prijatelja do trenutka, ko postaneva tekmeča!"

"Sovražnika."

"Da, tako je bolj prav, sovražnika. Dotlej pa bodiva složna in ne griziva drug drugega! Sicer pa Vam obljubljam, da bom ohranil zase vse, kar bom mogel videti."

"Jaz pa zase vse, kar bom mogel slišati."

"Ali velja?"

"Velja."

"Vaša roka?"

"Nate jo!"

In roka prvega, to je pet iztegnjenih prstov je krepko stisnilo dva prsta, ki mu jih je drugi malomarno pomolil.

"Kaj sem hotel še reči," je dejal prvi, "danes zjutraj ob 10. uri 17 minut sem namreč brzojavil svoji sestrični vsebino naredbe."

"Isto poročilo sem poslal Dai-

ly-Telegraphu ob 10. uri 13 minut."

"Dobro, gospod Blount!"

"Predobri ste, gospod Jolivet."

"Bom povrnili."

"Težko."

"Pa bom vendar poskušal."

Nato je francoski dopisnik prijazno pozdravil angleškega, ki se je priklonil in odzdravil hladno, kakor zna le pristen Anglež.

Naredba pokrajinskega namestnika se ni tikala obeh dopisnikov, ker nista bila niti Rusi niti tujca azijskega pokolenja. Odpotovala sta torej istočasno iz Nižnjega Novgoroda, ker ju je isti nagon silil naprej.

DR. ZUPNIK

ZOBOZDRAVNIK

6131 St. Clair Avenue

Vhod na E. 62 St.

Uradne ure: 9:30 zj. do 7 zv.

Prijave nepotrebne

Zato je bilo naravno, da sta si izbrala isti parnik in isto pot do sibirske meje. Bila sta sopotnika, bodisi prijatelja, bodisi sovražnika, in sta imela pred seboj še osem dni, preden "se začne lov". Tedaj pa bi veljalo na-

PITTSBURGH, PA.**DOMESTIC HELP**

HOUSEKEEPER — for home in beautiful Virginia Manor, Mt. Lebanon. 2 adults. Must be good cook and able to handle all other household duties. Pleasant living quarters with time off privileges. Good starting salary, references. Call Locust 1-2858 or Lehigh 1-8700. (183)

WOMAN — (30-45). Reliable, mature, experienced. To live in. Private room, bath. Simple cooking, cleaning for invalid woman; other help employed. Good home compared to high wages. Recent reference required. MONTrose 1-4259. (183)

peti vse sile. Alcide Jolivet je stavil tak predlog in Harry Blount ga je sprejel, četudi zelo hladno.

(Dalje prihodnjič)

PITTSBURGH, PA.**BUSINESS SERVICE**

"LET'S GO BOWLING" — For Fun or Health. Start your own duckpin league now. Open alleys available. All alleys have automatic duckpin setters. Stop in or call Valley Bowling Alleys in Oakmont, 838 Allegheny Blvd. (Just below Hulton Bridge). Valley 8-9864, ask for Chubby. Welcome church groups and civic organizations. (183)

NITE-OWL BOWLING

Form a new league now! Bowl all nite for \$2.00. Open 24 hours all year round. Air-conditioned. Beaver Valley Bowl, High Bldg. Near River - Rochester, Pa. (183)

PITTSBURGH, PA.**REAL ESTATE FOR SALE**

BROOKLINE — Brick, 2 bedrooms, large rooms, complete kitchen, tile bath, double car garage. Owner LEhigh 1-2857.

HARMER HEIGHTS — Two story brick, 6 large rooms, 3 bedrooms, bath, birch kitchen, hardwood floors, garage. Convenient to schools and shopping. Owner BRoad 4-8168. (183)

GOOD INVESTMENT PROPERTY A real buy in Irwin. 2 houses, 5 rooms, bath each. Main house, red brick, new roofs, new gas furnaces. 4 years old. Gas heat both houses. 20 ft. freezer. 9½ acres. 1 mile from turnpike interchange. Convenient location. Owner UNderhill 3-4911. (183)

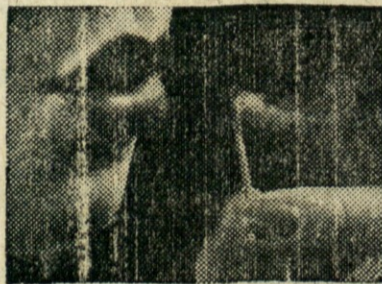
FALL IS THE TIME TO GO

FLAMELESS!

PREIDITE
SEDAJ
K

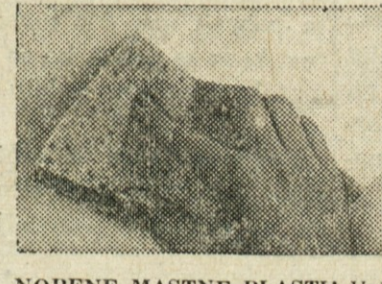
ČISTEJŠEMU, HLADNEJŠEMU

ELEKTRIČNEMU
ŠTEDILNIKU

NIČ PLAMENA! Vžigalni ogenj ne bo ugašal, niti trošil goriva. Nič neprijetnih in strah povzročujočih hlapov.

Naj ne mine še ena sezona z zastarelim štedilnikom v vaši kuhinji. Preidite sedaj k brezplamni elektriki: k čistemu, modernemu načinu kuhanja. Brezskrbno, brezplamno kuhanje je res pravi užitek. Kuhanje postane lahko avtomatično. Izberite si ves-električni štedilnik po vašem okusu med spodaj navedenimi vrstami. Če kupite sedaj, si lahko prihranite instalacijske stroške. Pri- dajte, da vam jih pokažemo. Videli boste, zakaj je kuhanje z elektriko najbolj moderen način.

NOBENE MASTNE PLASTI! Vaše kuhinjske stene, okna in les bodo ostale čistejše, če boste kuhali z brezplamnim električnim štedilnikom.

ADMIRAL • FRIGIDAIRE • GENERAL ELECTRIC • GIBSON • HOTPOINT • KENMORE • NORGE
KELVINATOR • PHILCO • PREWAY • RCA WHIRLPOOL • STIGLITZ-DEBONAIRE • TAPPAN
THERMADOR • WARD'S SIGNATURE • WELBILT • WESTINGHOUSE

The Illuminating Company
ALWAYS AT YOUR SERVICE IN THE BEST LOCATION IN THE NATION

SEE UP-TO-THE-MINUTE NEWS ON "CITY CAMERA" 7 P.M. CHANNEL 8 MONDAY Thru FRIDAY

POJDIITE V NEDELJO 25. SEPTEMBRA

OB 2:00 URI POP.

V EUCLID BEACH PARK

na Cuyahoga County Democratic Steer Roast

poslušat

SEN. JOHN F. KENNEDY

DEMOKRATSKEGA PREDSEDNIŠKEGA KANDIDATA

ZABAVA ZA VSO DRUŽINO

Vstopnina prosta

VOŽNJE - MUZIKA - NAGRADE

OGLAS PLAČAN OD 23. VARDE

EDWARD J. KOVACIC, vardni vodja
PAULA MENCINGER, vardna voditeljica
JOHN F. KOVACIC, councilman